

จาก ‘ฝ่ายซ้าย’ สู่ ‘ฝ่ายขวา’: ‘Neocon’ ในสหรัฐอเมริกา และการเป็นมหาอำนาจโลกของสหรัฐฯ*

ชุตติเดช เมธีชุตติกุล¹ และ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์¹

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ต้องการศึกษาพัฒนาการและความคิดของกลุ่มปัญญาชน Neocon ในสหรัฐฯ ที่มีบทบาทสำคัญต่อนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ ในสมัยประธานาธิบดี Bush ระหว่างปี 2001-2008 โดยใช้วิธีการศึกษาแบบสังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ของความรู้ ซึ่งสามารถแบ่งพัฒนาการของกลุ่ม Neocon ออกเป็น 3 รุ่นด้วยกัน คือ รุ่นที่ 1 เริ่มมีร่องรอยการสร้างตัวตนที่มีลักษณะของความเป็น Neocon ในปี 1965 โดยให้ความสำคัญกับประเด็นทางการเมืองภายในเป็นหลัก ในรุ่นที่ 2 เริ่มในปี 1972 เมื่อกลุ่ม Neocon รุ่นใหม่เริ่มที่จะให้ความสนใจกับการเมืองระหว่างประเทศมากขึ้น สำหรับรุ่นที่ 3 เริ่มในปี 1995 เมื่อกลุ่ม Neocon ย้ายสังกัดจากพรรค Democrat ไปพรรค Republican และเริ่มมีบทบาทในคณะรัฐบาลต่างๆ ตั้งแต่ในสมัย Reagan อีกทั้งยังมีบทบาทอย่างมากในสมัย Bush อีกด้วย ในส่วนของพัฒนาการทางความคิดนั้นสามารถสรุปประเด็นที่มีการถกเถียงตั้งแต่ Neocon รุ่นที่หนึ่งจนถึงรุ่นที่สามผ่าน 4 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ 1) วิกฤตของทุนนิยมกับทฤษฎีแห่งยุคสมัย 2) เศรษฐศาสตร์แบบอุปทานกับรัฐสวัสดิการแบบอนุรักษนิยม 3) มหาอำนาจโลกและนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ และ 4) ประวัติศาสตร์กับการสืบทอดความต่อเนื่อง และความชอบธรรม จาก 4 ประเด็นดังกล่าวนี้บทความนี้จึงสรุปได้ว่าแนวคิดว่าด้วยนโยบายต่างประเทศของ Neocon นั้นสามารถสรุปได้ 2 เรื่องด้วยกันที่แกนหลักของกลุ่ม คือ 1) ศีลธรรม/ประชาธิปไตย/สันติภาพ 2) แนวทางแบบ “Unilateralism” ทั้ง 2 แนวคิดมีบทบาทอย่างมากต่อนโยบายต่างประเทศของ Bush

คำสำคัญ: Neocon Unilateralism ศีลธรรม ประชาธิปไตย สันติภาพ

From ‘Left’ to ‘Right’: ‘American Neocon’ and the Making of American Hegemony

Chutidech Metheechutikul¹ and Chaiwat Satha-Anand¹

¹Faculty of Political Science, Thammasat University

Abstract

This article aims to study the development and idea of Neocon pundits in the United States of America that influence the U.S. foreign policy in the period of George W. Bush from 2001 to 2008. This article uses the sociology and history of knowledge approach. In conclusion, the development of Neocon

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนชื่อ ‘นีโอคอน’, ‘คุณธรรม’ และ ‘ประชาธิปไตย’: อิทธิพลทางความคิดต่อนโยบายเผยแพร่ประชาธิปไตยในสมัยบุช มี ศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

intellectuals can be categorized into three Neocon generations; the first generation was formed their identity in 1965. This group concentrated at the U.S. domestic affairs; the second generation was formed in 1972 when the new Neocon generation focused more on international politics; the third generation was formed in 1995 when the Neocon shifted from Democrat Party to the Republican Party and began to have the roles in the governments since Ronald Reagan era. Their roles also importantly influenced in the Bush era. The development of Neocon ideas from the first to the third generation can be concluded into four points; 1) the crisis of capitalism and the age of destruction 2) Supply-Side Economy and Conservative Welfare State 3) world hegemony and the U.S. foreign policy and 4) history, continuity, and legitimacy. For these four points, this article demonstrated that the Neocon foreign policy can be concluded the key ideas in two main points; 1) Morality/Democracy/Peace 2) “Unilateralism”. These ideas have an important role in the U.S. foreign policy in the Bush era.

Keywords: Neocon, Unilateralism, Morality, Democracy, Peace

บทนำ: สังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ของความรู้ว่าด้วยการก่อตัวของกลุ่ม Neocon

บทความชิ้นนี้จะใช้กรอบคำอธิบายแบบสังคมวิทยาของความรู้ (Sociology of Knowledge) คือการพยายามเชื่อมโยงความคิด ความรู้ และบริบทสังคมว่าเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน ไม่ได้แยกขาดออกจากกันเป็นเอกเทศ เพราะความคิดหนึ่งๆ มิได้เกิดขึ้นเองโดยไม่มีเงื่อนไขบางอย่างที่กระตุ้นให้เกิดการขบคิดและถกเถียงเพื่อนำไปสู่ความรู้บางอย่างที่ตอบสนองสภาพการณ์หรือเงื่อนไข ณ ช่วงเวลานั้น ในแง่นี้ความคิดหนึ่งจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นโครงสร้างและสภาพทางสังคมที่ได้ก่อรูปก่อร่างความคิดนั้นขึ้นมา (ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, 2526, น. 6) ขณะเดียวกันก็จะใช้กรอบคำอธิบายแบบประวัติศาสตร์เกี่ยวกับพัฒนาการของอนุรักษนิยม (Conservatism) ในสหรัฐฯ โดยเฉพาะในช่วงตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 เป็นต้นไปจนถึงเวลาที่กลุ่ม “Neoconservatism”¹ หรือ “Neocon” เริ่มก่อตัวขึ้น เพราะบริบทที่ Neocon เริ่มก่อรูปทางความคิดขึ้นมาเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 จนถึงช่วงท้ายของสงครามโลกครั้งที่ 2 ช่วงเวลาดังกล่าวนี้องค์กรอนุรักษนิยมในสหรัฐฯ เริ่มมีการเคลื่อนไหวทางภูมิปัญญาเกิดขึ้นในการคิดทบทวนถึงสาเหตุอันนำมาสู่การเกิดขึ้นของสงครามโลกครั้งที่ 2 และผลกระทบมหาศาลต่อโลกทั้งโลก โดยเฉพาะเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว และชัยชนะครั้งสำคัญของ Ronald Reagan ในปี 1980 จึงเป็นจุดพลิกผันสำคัญของกลุ่มอนุรักษนิยมและ Neocon ด้วย ในแง่นี้พัฒนาการของ Neocon จึงเป็นพัฒนาการที่มีความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ของกลุ่มอนุรักษนิยมในสหรัฐฯ หลังปี 1945 เป็นต้นมาอย่างสำคัญ ดังนั้นการจัดวางกลุ่ม Neocon เข้าสู่บริบท

¹เอาเข้าจริงแล้วคำว่า “Neoconservatism” หรือ “Neocon” นั้นเป็นคำที่เกิดจากนักคิดฝ่ายซ้ายที่มีนามว่า Michael Harrington โดยตีพิมพ์บทความชื่อ “The Welfare State and Its Neoconservative Critics” ในนิตยสาร Dissent ปี 1973 ในช่วงแรกๆ กลุ่ม Neocon ไม่ค่อยพอใจกับชื่อดังกล่าวมากนัก แต่ในเวลาต่อมาเริ่มที่จะยอมรับชื่อดังกล่าวและใช้เรียกชื่อกลุ่มของตนนับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา ดังนั้นหากจะสรุปสั้นๆ ว่ากลุ่ม Neocon ไม่ใช่กลุ่มเคลื่อนไหวของมวลชน ไม่มีศาสนาที่ชัดเจน ไม่มีองค์กรกลางที่ชัดเจนเป็นเพียงเครือข่ายที่แบ่งปันความรู้ และภูมิปัญญา เป็นเพียง “แรงจูงใจ” (Persuasion) หรือ “การโน้มนำ” (Tendency) (Vaisse, 2010, p. 10)

ทางการเมืองและประวัติศาสตร์เสียก่อนจะช่วยให้ไม่ละเลยหรือมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อการปรากฏขึ้นของกลุ่ม Neocon หากแบ่งช่วงสมัยของกลุ่ม Neocon ออกมา โดยยึดตามที่ Justin Vaissé ได้แบ่งไว้ในแง่ของช่วงเวลาแต่ละรุ่นและเหตุการณ์สำคัญหรือจุดเปลี่ยนทางความคิดที่ต่างไปจากรุ่นก่อนหน้า สามารถแบ่งได้เป็น 3 รุ่น ด้วยกัน ได้แก่ รุ่นที่หนึ่งระหว่างปี 1965-1990s รุ่นที่สองระหว่างปี 1972-1992 และรุ่นที่สามตั้งแต่ปี 1995-ปัจจุบัน (Vaissé, 2010, pp. 4-12) บทความนี้จะยึดตามแนวทางของ Vaissé เป็นหลัก²

Neocon รุ่นที่หนึ่ง: ก่อร่าง สร้างราก และตัวตน

สำหรับ Neocon รุ่นแรกนั้นเริ่มปรากฏการเคลื่อนไหวในช่วงปี 1965-1990s นักคิดคนสำคัญ ได้แก่ Irving Kristol, Norman Podhoretz, Daniel Bell, Pat Moynihan และ Nathan Glazer เป็นต้น Neocon รุ่นแรกนั้นเกิดและใช้ชีวิตในบริบทของสังคมอเมริกันในช่วงปี 1930s เป็นครอบครัวคนยิวอพยพ อาศัยอยู่ใน New York ในย่าน Brooklyn และย่าน Bronx เป็นหลัก ส่วนใหญ่จบจาก City College of New York สถาบันการศึกษาเพื่อผู้อพยพและไม่เสียค่าธรรมเนียมการศึกษา ในที่แห่งนี้เองที่พวกเขาได้รับอิทธิพลทางความคิดจาก Trotskyism และการเผชิญหน้ากับสภาพแวดล้อมที่อุดมไปด้วยความมั่งคั่งของอุตสาหกรรมและความตกต่ำทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ (Great Depression) ในช่วง 1930s รวมถึงนโยบาย New Deal ของ Franklin D. Roosevelt เพื่อแก้ปัญหาการตกต่ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น พร้อมกับการเกิดขึ้นมาของ Nazism และ Fascism ที่กลายเป็นการปกครองแบบเผด็จการ ทหารราชย์ ระบอบทหาร และชาตินิยม รวมถึงความตึงเครียดของการเมืองระหว่างประเทศที่พร้อมปะทุกลายเป็นสงครามได้ตลอดเวลา เหตุการณ์เหล่านี้คือบริบทแวดล้อมที่เหล่า Neocon รุ่นแรกที่ได้ใช้ชีวิตในวัยเด็กและวัยรุ่นกับช่วงเวลาดังกล่าวนี้ กลุ่ม Neocon เคยเป็นพวกฝ่ายซ้ายที่นิยมเสรีประชาธิปไตยต่อต้านลัทธิ Stalinism ลัทธิ Nazism ลัทธิ Fascism ทหารราชย์ ระบอบเผด็จการ ระบอบทหาร สนับสนุนนโยบาย New Deal เสรีภาพ เสรีนิยม ระบอบประชาธิปไตย กลุ่ม Neocon ส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มคนที่อยู่พรรค Democrat มาก่อน และเป็นถึงที่ปรึกษาให้กับผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีหลายคน มีตำแหน่งในรัฐบาล รวมถึงเป็นข้าราชการระดับสูงด้วย ก่อนที่ในช่วงทศวรรษปี 1990 Neocon จึงได้ย้ายมาสังกัดพรรค Republican (Vaissé, 2010, pp. 21-27, 50-53) ปี 1965 ถือเป็นปีที่สำคัญของกลุ่ม Neocon งานศึกษาหลายชิ้นต่างยอมรับว่าปีดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นของกลุ่ม โดยปี 1965 เกิดเหตุการณ์ที่สำคัญ 2 เหตุการณ์ เหตุการณ์แรกคือ การเดินประท้วงโดยกลุ่มนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย California ที่เมือง Berkeley และเหตุการณ์ที่สองคือ Irving Kristol และ Daniel Bell ได้จัดตั้งนิตยสารชื่อ The Public Interest ขึ้น

สำหรับเหตุการณ์แรกนั้นถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญอันเป็นการโต้กลับของกลุ่ม Neocon รุ่นแรก และถือเป็นการก่อตัวขึ้นของกลุ่ม เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการประท้วงที่สำคัญเพื่อเรียกร้องสิทธิพลเมือง การ

² การแบ่งของ Vaissé นั้นดูจะครอบคลุมในหลากหลายมิติกว่า เพราะการแบ่งของ Vaissé ทำให้สามารถเข้าใจกลุ่ม Neocon ได้อย่างรอบด้านกว่าแค่เพียงการแบ่งเพียงเรื่องความคิด ดังนั้นการใช้เกณฑ์ความคิดในการแยกจะทำให้ละเลยพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของความคิดไป ทำให้มีอาจเข้าใจบริบทและที่มาที่ไปที่นำมาสู่ความคิดที่เป็นอยู่ของ Neocon ในปัจจุบันได้

ต่อต้านสงครามเวียดนาม การแบ่งแยกผิวสี และการเหยียดเชื้อชาติ รวมถึงการเรียกร้องเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย นำโดยกลุ่ม “Free Speech Movement” (FSM) ที่เป็นเครือข่ายของกลุ่ม “ฝ่ายซ้ายใหม่” อันที่จริงการประท้วงของพวกเขา “ฝ่ายซ้ายใหม่” เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 1960 และมีการรณรงค์และประท้วงอยู่เรื่อยๆ จนปี 1965 กระแสดังกล่าวสร้างความไม่พอใจให้กับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยอย่างมาก และกังวลว่าการเรียกร้องดังกล่าวอาจจะลุกลามถึงขั้นที่ไร้ขอบเขตจนละเลยศีลธรรม หรือขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของสังคมอเมริกันไปจนหมด คณาจารย์เหล่านี้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนพวกนี้กำลังคุกคามความมั่นคงและเสถียรภาพของสังคม เสรีภาพที่มากเกินไปอาจนำไปสู่ความสับสนวุ่นวายและอลหม่าน ในท้ายที่สุดสิ่งนี้จะสั่นคลอนสังคมอเมริกันอย่างถึงแก่น คณาจารย์เหล่านี้จึงเริ่มเขียนบทความตีพิมพ์เพื่อวิจารณ์กลุ่ม FSM มากขึ้น หรือก็คือการวิจารณ์ “ฝ่ายซ้ายใหม่” โดยเฉพาะการทำให้เห็นว่ากลุ่มดังกล่าวนี้เป็นเพียงโอรสของเสรีนิยมปลอมๆ การพยายามของกลุ่มในการเรียกร้องสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้นไม่ใช่การกระทำภายใต้แนวคิดแบบเสรีนิยมในมุมมองของอาจารย์เหล่านี้ เหตุการณ์ดังกล่าวนำมาสู่ศัพท์ใหม่ที่ถูกนิยามขึ้นว่า “New Conservatives” คำนี้เป็นการโต้กลับของกลุ่ม “ฝ่ายซ้ายใหม่” โดยนิตยสารของฝ่ายซ้าย สำหรับคำว่า “New Conservatives” นั้นเป็นการพยายามบ่งบอกให้เห็นถึงความแตกต่างของกลุ่มคนเหล่านี้ที่เป็นฝ่ายขวา และต้องการเนรเทศคนกลุ่มนี้ออกจากกลุ่มเสรีนิยม และผลักดันให้คนกลุ่มนี้ไปอยู่กับพวกฝ่ายขวาและกลุ่มอนุรักษนิยม กล่าวคือเป็นการลดความน่าเชื่อถือของพวกเขาในหมู่นักสังคมนิยม นิตยสารฝ่ายซ้ายวิจารณ์กลุ่มคนเหล่านี้ว่าเป็นกลุ่มคนให้ค่ากับเรื่องระเบียบและเสถียรภาพของสังคมมากกว่าเรื่อง สิทธิ เสรีภาพ และอิสรภาพ กลุ่มคนพวกนี้มองว่าการประท้วงที่เกิดขึ้น ณ ขนาดนั้นถือเป็นสัญญาณของความขัดแย้งทางการเมืองที่อาจบานปลายจนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสังคม สังคมต้องเดินหน้าต่อไปด้วยการก้าวข้ามวิธีการประท้วงและการเคลื่อนไหวทางสังคมในแบบที่เป็นอยู่นี้ เพราะ “ฝ่ายซ้ายใหม่” กำลังจะกลายเป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อประชาธิปไตยอเมริกัน ในแง่นี้คำว่า “Neocon” จึงเป็นการสร้างคำทางการเมืองเพื่อโต้กลับข้อวิจารณ์ของกลุ่มปัญญาชนกลุ่มหนึ่งที่ได้วิพากษ์วิจารณ์การเคลื่อนไหวของ “ฝ่ายซ้ายใหม่” ทำให้พวกเขาไม่พอใจต่อข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวและพยายามผลักดันกลุ่มคนเหล่านี้ออกไปจากค่ายเสรีนิยมของพวกเขา (Dorrien, 2004, pp.7-9; Vaisse, 2010, pp. 43-46, 71-76)

เหตุการณ์ต่อมาคือการก่อตั้งนิตยสารชื่อ The Public Interest โดย Irving Kristol และ Daniel Bell เพื่อเป็นกระบอกเสียงในการสื่อสารต่อคนทั่วไปในประเด็นทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมภายในของสหรัฐฯ รวมทั้งเป็นนิตยสารเล่มแรกของกลุ่ม Neocon ก็ว่าได้ การปฏิรูปสังคมอเมริกันนั้นต้องเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีความรู้ที่เชี่ยวชาญการศึกษาและวิจัยที่เป็นระบบในเรื่องดังกล่าว เพราะการจะให้นโยบายสาธารณะมีประสิทธิภาพถึงขั้นที่สามารถนำไปใช้ได้จนประสบความสำเร็จนั้นต้องมีการใช้ทั้งความรู้ต่างๆ ทางสังคม และการศึกษาวิจัยที่เป็นระบบและน่าเชื่อถือ (Vaisse, 2010, pp. 50-55)

จะเห็นได้ว่ากลุ่ม Neocon รุ่นแรกให้ความสำคัญกับเรื่องสังคม ประชาธิปไตย ทุนนิยม และปัญหาอื่น ๆ ภายในรัฐที่คนกลุ่มนี้เห็นว่าเป็นปัญหาที่ทำให้สังคมอเมริกันวุ่นวายอย่างมาก ณ ช่วงเวลานั้น และพยายาม

เสนอทางแก้ไขโดยให้ความสำคัญกับระบบทุนนิยมที่ขาดซึ่งศีลธรรม การเมืองและสังคมอเมริกันจึงต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศีลธรรมให้กับสังคมอเมริกันที่เริ่มขาดหายไป เพราะระบบทุนนิยมที่ไม่มีขอบเขตและไร้ซึ่งการควบคุม

Neocon รุ่นที่สอง: จากวิกฤตทุนนิยมสู่มหาอำนาจโลก

กลุ่ม Neocon รุ่นที่สองเริ่มปรากฏการเคลื่อนไหวในช่วงปี 1972-1992 นักคิดคนสำคัญได้แก่ Jeane Kirkpatrick, Joshua Muravchik, Paul Wolfowitz, Richard Perle, Charles Krauthammer และ Francis Fukuyama เป็นต้น จุดสำคัญของกลุ่ม Neocon รุ่นที่สองนี้ก็คือการเปลี่ยนการสนับสนุนมาฝั่งพรรค Republican อย่างเต็มตัว ในช่วงปี 1980 ความคิดเรื่องการย้ายพรรคของกลุ่ม Neocon จากพรรค Democrat ไปพรรค Republican เริ่มก่อตัวขึ้น เมื่อ Henry M. "Scoop" Jackson วุฒิสมาชิกแห่ง Washington พ่ายแพ้การลงคะแนนเสียงเพื่อเป็นตัวแทนพรรค Democrat ในการชิงชัยตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในปี 1972 ต่อ George McGovern วุฒิสมาชิกแห่ง South Dakota เนื่องจากนโยบายสุดโต่งในทางสังคมของ McGovern นั้นไม่สนใจประเด็นเรื่องความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐฯ ในการเมืองโลก และต้องการให้สหรัฐฯ ถอนตัวออกจากการมหาอำนาจหรือก็คือนโยบายต่างประเทศของ McGovern มีลักษณะเป็นแนวคิดแบบโดดเดี่ยวตัวเอง (Isolationism) อย่างมากทำให้กลุ่ม Neocon รุ่นที่สองเริ่มต่อต้านแนวทางของ McGovern อย่างรุนแรง แต่ท้ายที่สุดก็ไม่ประสบผลทำให้กลุ่ม Neocon รุ่นที่สองเริ่มสนใจเรื่องนโยบายต่างประเทศมากขึ้น และเป็นช่วงที่พวกเขาพยายามที่จะยังคงอยู่ในสังกัดของพรรค Democrat ต่อในท้ายที่สุดความพยายามดังกล่าวก็ไม่ประสบผลและนั่นทำให้กลุ่ม Neocon ย้ายไปสังกัดพรรค Republican นับจากนั้น สำหรับจุดเริ่มต้นของ Neocon รุ่นที่สองนั้นเริ่มต้นในปี 1972 เมื่อมีการรวมตัวเพื่อก่อตั้ง “The Coalition for a Democratic Majority” (CDM) องค์กรที่เป็นที่รวมตัวของกลุ่มคนในพรรค Democrat ที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิด “New Politics” ของ McGovern ซึ่งได้เป็นตัวแทนของพรรค Democrat ลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในปี 1972 แต่พ่ายแพ้ต่อ Nixon จากพรรค Republican (Ehrman, 1995, p. 192; Vaisse, 2010, p. 81) ภายใต้สภาวะการณ์ดังกล่าวนี้เองทำให้เกิดกลุ่มคนจำนวนหนึ่งในพรรคนำโดยวุฒิสมาชิก Jackson และสมาชิกของพรรครุ่นใหม่ๆ CDM ก่อตั้งในวันที่ 7 ธันวาคม 1972 คือวันที่เผยแพร่บทความชื่อ “Come Home, Democrats”³ (Vaisse, 2010, pp. 89-90)

ในระหว่างที่ CDM ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมออยู่นั้นก็เกิดองค์กรอีกองค์กรหนึ่งในพรรค Democrat ขึ้นมา นั่นคือ “The Committee on the Present Danger” (CPD) ก่อตั้งในวันที่ 11 พฤศจิกายน 1976 เป็นสายยุทธศาสตร์ของ Neocon รุ่นที่สองที่ได้เสริมยุทธศาสตร์สายเหยี่ยวหรือเชิงรุก

³ บทความดังกล่าวถือเป็นคำประกาศที่สำคัญของกลุ่ม CDM โดยมีสาระสำคัญอยู่ 4 ประการด้วยกันคือ 1) “New Politics” ของ McGovern และ “ฝ่ายซ้ายใหม่” นั้นล้มเหลวและไม่ได้ให้ความสำคัญกับประชาชนโดยทั่วไปซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญที่พรรค Democrat ที่ได้ยึดมั่นมาตลอด 2) “New Politics” ได้ละเลยความปรารถนาที่แท้จริงของประชาชน และละเลยคนเหล่านี้ด้วย 3) ปฏิเสธระบบโควต้าที่ผูกโยงอยู่กับความเป็นกลุ่มและแหล่งกำเนิดของคน 4) นโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ นั้นต้องปฏิเสธแนวคิดการโดดเดี่ยวตัวเองสนับสนุนการมีบทบาทในการเมืองโลก และสกัดกั้นการเผยแพร่ของลัทธิคอมมิวนิสต์ (Vaisse, 2010, pp. 89-90)

ในทางนโยบายต่างประเทศให้กับสหรัฐฯ โดยเฉพาะนโยบายเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์ หนึ่งในบุคคลสำคัญที่กลุ่ม Neocon ได้นำแนวคิดยุทธศาสตร์อาวุธนิวเคลียร์มาใช้คือ Albert Wohlstetter ศาสตราจารย์ทางด้านรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Chicago ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยป้องกันภัยแห่งชาติให้กับ Paul Wolfowitz โดยบทความชิ้นสำคัญของเขาชื่อ “The Delicate Balance of Terror” เสนอยุทธศาสตร์ด้านนิวเคลียร์ให้สหรัฐฯ ดำเนินการนโยบายใน 6 เรื่องด้วยกันคือ 1) นวัตกรรมทางเทคโนโลยีอย่างระบบ “Anti-Missile” คือสิ่งสำคัญต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ 2) อำนาจของนิวเคลียร์จะทำให้เราอยู่รอด 3) ระบบ “Anti-Missile” ช่วยสนับสนุนแนวทางการสกัดกั้นและขัดขวาง 4) แนวคิดเรื่องการควบคุมอาวุธไม่ได้ผลเพราะธรรมชาติของสหภาพโซเวียตเป็นพวกที่ชอบการขยายอำนาจไปประเทศอื่นๆ 5) การสร้างสมดุลของอาวุธนิวเคลียร์ไม่ได้ช่วยให้สหรัฐฯ ได้เปรียบ 6) ข้อมูลข่าวกรองถือเป็นสิ่งสำคัญในสงครามนิวเคลียร์ (Vaisse, 2010, pp. 149-153)

พอมานในช่วงปี 1980 เมื่อ Reagan ได้เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ กลุ่ม Neocon รุ่นที่สองก็ได้ย้ายสังกัดมาอยู่ที่พรรค Republican และเริ่มเข้าไปมีอิทธิพลต่อ Reagan มากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่ม Neocon สายที่สนับสนุนยุทธศาสตร์นิวเคลียร์โดยสายนี้ได้รับอิทธิพลจาก Wohlstetter ผ่านลูกศิษย์อย่าง Paul Wolfowitz ณ เวลานั้นได้เป็นผู้อำนวยการด้านการวางแผนนโยบาย กระทรวงการต่างประเทศ และได้เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศด้านกิจการเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก Reagan กับรัฐมนตรีต่างประเทศของเขา George Shultz ต่างดำเนินนโยบายกดดันสหภาพโซเวียตที่เป็นไปได้ตามที่นักคิดของกลุ่ม Neocon ได้เสนอขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวโดยไม่ควรเน้นการเจรจามากเกินไป และโดยเฉพาะแนวคิดเรื่อง “จักรวรรดิแห่งความชั่วร้าย” และการพยายามสร้างให้สหภาพโซเวียตมีภาพลักษณ์ที่เป็นอันตรายต่อประเทศประชาธิปไตยทั่วโลก และเป็น “ปีศาจร้าย” ที่ต้องถูกทำลาย ในแง่วิธีการสร้างภาพลักษณ์นี้เป็นการพยายามนำประเด็นเรื่องศีลธรรมเข้ามาในนโยบายต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการตั้งหน่วยงานที่ชื่อว่า “National Endowment for Democracy” (NED) ในฐานขององค์กรอิสระ ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปทั่วโลกถูกตั้งขึ้นในปี 1983 โดยมี Carl Gershman เป็นผู้อำนวยการคนแรก อดีตนักศึกษาผู้สนับสนุนแนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตย และเป็นส่วนหนึ่งของ Neocon รุ่นที่สอง (Vaisse, 2010, pp. 189-196, 211)

Neocon รุ่นที่สาม: จาก DPG ถึง PNAC นี่คือนิคมของอเมริกา!!

สำหรับกลุ่ม Neocon รุ่นที่สามนั้นเริ่มเคลื่อนไหวในปี 1995 โดยมีนักคิดคนสำคัญได้แก่ William Kristol, John Podhoretz, Robert Kagan, Gary Schmitt, Frederick Kagan, David Frum, David Brook, Max Boot และ I. Lewis Libby เป็นต้น สถานการณ์การเมืองโลกภายหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียตได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป ศัตรูที่สำคัญของสหรัฐฯ อย่างสหภาพโซเวียตได้ล่มสลายลงไปแล้ว แต่กระนั้นโลกก็ยังไม่พบกับสันติสุขมากนัก ภัยคุกคามใหม่ ความขัดแย้ง และสงครามกำลังเริ่มก่อตัวขึ้น โลกกำลังเข้าสู่ยุคใหม่ที่ไม่มีความแน่นอน ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้สหรัฐฯ ควรจะจัดวางตำแหน่งแห่งที่ของตัวเองในการเมืองโลกอย่างไร และควรจะรับมือหรือโต้กลับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นหลังจากนี้ด้วยแนวทางแบบไหน ในฐานะผู้สร้างระเบียบโลก รวมถึงความต้องการสร้างสถานะของความเป็นมหาอำนาจหนึ่งเดียวขึ้นมา โจทย์เหล่านี้คือ

โจทย์ที่สำคัญของกลุ่ม Neocon รุ่นที่สามที่พวกเขาได้ระดม นำเสนอ และกลายเป็นแนวทางให้กับสหรัฐฯ ในการดำเนินนโยบายความมั่นคงและการต่างประเทศหลังจากเหตุการณ์ 9/11 สำหรับปี 1995 นั้นถือเป็นจุดเริ่มต้นของการแบ่งระหว่าง Neocon รุ่นที่สองและรุ่นที่สาม และการเคลื่อนไหวทางความคิดที่แตกต่างจากกลุ่ม Neocon ที่ผ่านมา เพราะในปีดังกล่าวเป็นปีที่ William Kristol ได้ก่อตั้งนิตยสารชื่อ *The Weekly Standard* บทบาทและตำแหน่งที่ของกลุ่ม Neocon ในพรรค Republican นั้นมีความชัดเจนและมั่นคงมากขึ้น สำหรับลักษณะเด่นของกลุ่ม Neocon ในรุ่นที่สามนั้นคือการให้ความสนใจกับนโยบายต่างประเทศเป็นสำคัญ ในช่วงปีดังกล่าวสหรัฐฯ อยู่ภายใต้ประธานาธิบดี Clinton แห่งพรรค Democrat โดยดำรงตำแหน่งต่อจากประธานาธิบดี George H. W. Bush แห่งพรรค Republican อดีตรองประธานาธิบดีในสมัย Reagan การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้กลุ่ม Neocon จำนวนหนึ่งกลับไปทำงานในองค์กรคลังสมองของตนเองเพื่อเป็นการเพิ่มพูนข้อมูล ความรู้ และการทำงานวิจัยเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมทุกเมื่อ เมื่อโอกาสมาถึง และมีส่วนน้อยที่ร่วมมือกับรัฐบาล Clinton ด้วย แต่เพียงช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น สำหรับองค์กรคลังสมองที่สำคัญในรุ่นที่สามเกิดขึ้นในปี 1997 โดยมี Robert Kagan, Gary Schmitt และ William Kristol ได้ร่วมก่อตั้งสถาบันคลังสมองชื่อ ของ *The Project for the New American Century (PNAC)* และได้ออกรายงานชิ้นสำคัญที่ชื่อว่า *Rebuilding America's Defenses: Strategies, Forces, and Resources For a New Century* ในปี 2000 รายงานชิ้นนี้เป็นการสืบทอดแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศในช่วงหลังสิ้นสุดสงครามเย็น รายงานชิ้นนี้ได้แนวทางจากเอกสารชื่อ *Defense Planning Guidance (DPG)*, 1994-1999 อันเป็นแนวทางที่ถูกร่างในช่วงปี 1992 โดย Dick Cheney ณ ตอนนั้นเป็นรัฐมนตรีกลาโหมในรัฐบาล George H. W. Bush และมี Wolfowitz และ Libby ปรีกษารัฐมนตรีกลาโหมด้านนโยบายเป็นคนที่ช่วยกันร่างเอกสารดังกล่าว แนวทางของ PNAC ได้กลายเป็นแนวทางสำคัญในการร่าง *National Security Strategy (NSS)* ปี 2002 ในเวลาต่อมาเพื่อโต้กลับเหตุการณ์ 9/11 ที่เกิดขึ้น (Vaisse, 2010, pp. 221-222, 225)

ในช่วงที่ George W. Bush ได้เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ นั้น Bush ได้นำทีม Neocon เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะรัฐบาลตนผ่านสถาบันคลังสมองอย่าง AEI และคนอื่นๆ กลุ่ม Neocon ได้เข้าไปเป็นทีมงานหลักให้กับรองประธานาธิบดี Cheney และ Donald Rumsfeld รัฐมนตรีกลาโหม โดยเฉพาะในช่วงหลัง 9/11 นั้นได้เปิดโอกาสให้พวกเขาได้นำความคิดในเชิงนโยบายของกลุ่มในเรื่องการต่างประเทศเข้ามาใช้อย่างเต็มที่ เอกสารที่แสดงให้เห็นอิทธิพลอย่างชัดเจนของกลุ่ม Neocon ก็คือ NSS, 2002 หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า “Bush Doctrine” โดยเอกสารฉบับนี้ได้สร้างกรอบการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สำคัญใน 2 ประเด็น ได้แก่ ความเชื่อในระบอบประชาธิปไตยว่าจะเป็นระบอบที่นำสันติภาพมาสู่โลก และ “แนวทางการโจมตีก่อน” (Preemption Action) เท่านั้นที่จะช่วยให้สหรัฐฯ สามารถเอาชนะกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้ และด้วยแนวทางนี้เองที่นำมาสู่การตัดสินใจบุกอัฟนิสถานในปี 2002 และอิรักในปี 2003 (Vaisse, 2010, pp. 227, 238-239, 243-246, 250-251)

ในแง่นี้จะเห็นได้ว่าความต่างที่สำคัญระหว่าง Neocon รุ่นที่หนึ่งกับรุ่นที่สอง และรุ่นที่สามจะอยู่ตรงที่รุ่นที่หนึ่งนั้นเน้นหนักหรือให้ความสำคัญกับประเด็นภายในของสหรัฐฯ มากกว่าในขณะที่รุ่นที่สองและรุ่นที่สามจะให้ความสำคัญกับการเมืองระหว่างประเทศยิ่งไปกว่านั้นยังมีการนำประเด็นการเมืองภายในบางประการของรุ่นแรกมาปรับใช้กับนโยบายต่างประเทศนั้นก็คือเรื่อง “ศีลธรรม” (Morality) (Guelke, 2005, p. 98) สำหรับความแตกต่างระหว่างรุ่นที่สองและรุ่นที่สามนั้นคือตำแหน่งแห่งในพรรค Republican ที่ชัดเจนกว่ารุ่นที่สอง บริบทแวดล้อมที่สหภาพโซเวียตไม่ไข่มหาอำนาจคู่แข่งหรือเป็นภัยคุกคามของสหรัฐฯ อีกต่อไป หรือก็คือสภาวะหลังสงครามเย็น และแนวคิดที่ว่าด้วยสถานะของสหรัฐฯ ในการเมืองโลกที่เน้นหนักไปในด้านความคิดของการเป็นมหาอำนาจหนึ่งเดียว และสนับสนุนแนวคิดการชิงโจมตีก่อน ต่างจากแนวคิดในเรื่องนี้ของกลุ่ม Neocon รุ่นที่สอง ยังสงวนท่าทีการใช้กองทัพเพื่อบุกโจมตี แต่ก็ไม่ได้ไว้วางใจต่อสหภาพโซเวียตมากนัก จึงเน้นนโยบายสกัดกั้นอย่างรอบคอบ รอบด้าน และแน่นอนว่าเป็นสำคัญ ภายหลังจากพิจารณาพัฒนาการแต่ละช่วงรุ่นของ Neocon ทั้งสามรุ่นผ่านมุมมองประวัติศาสตร์ตามที่ได้เล่าเรียงมา และเมื่อนำแนวคิดสังคมวิทยาความรู้มาวิเคราะห์ทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาของกลุ่ม Neocon เราสามารถเข้าใจพัฒนาการของกลุ่ม Neocon ในเชิงสังคมวิทยาความรู้ด้วยการเข้าใจผ่านเงื่อนไข 3 ปัจจัยด้วยกันคือ 1) กระแส “ฝ่ายซ้ายใหม่” ในสหรัฐฯ และการเกิดขึ้นของ “New Politics” ของ McGovern 2) สงครามเย็นและการต่อต้านสหภาพโซเวียต 3) การล่มสลายของสหภาพโซเวียตและการสิ้นสุดของสงครามเย็น เงื่อนไขเหล่านี้คือบริบทแวดล้อมที่ทำให้ Neocon มีปฏิกิริยาโต้กลับ ในแง่หนึ่งทำให้กลุ่ม Neocon เองต้องอพยพหรือย้ายออกจากต้นสังกัดเดิมไปต้นสังกัดใหม่ หรือการขยับจากประเด็นการเมืองภายในไปสู่นโยบายต่างประเทศ เงื่อนไขแวดล้อมเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นพัฒนาการของกลุ่มจากช่วง “วัยทารก” สู่การเติบโตใหญ่เป็น “ผู้ใหญ่” ที่มีความคิดของตนเองที่ชัดเจน เงื่อนไขพวกนี้ถือเป็นการหล่อหลอมกลุ่มเกลากลุ่ม Neocon ทั้งสามรุ่นขึ้นมาและส่งต่อสืบทอดความคิดจนปัจจุบัน

รากฐานทางความคิดของ Neocon: ทุนนิยม ศีลธรรม และการเมืองโลก

นักวิชาการส่วนใหญ่ต่างนำเสนอความคิดของกลุ่ม Neocon ในเรื่องนโยบายต่างประเทศเป็นสำคัญ แต่กระนั้นก็มีนักวิชาการจำนวนหนึ่งเสนอว่ายังมีเรื่องศีลธรรม และประวัติศาสตร์ที่ถูกกลุ่ม Neocon นำมาใช้ในการอธิบายและสร้างชุดเหตุผลเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายของกลุ่ม แต่การอธิบายส่วนใหญ่กลับละเลยประเด็นในเชิงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่กลุ่ม Neocon รุ่นแรกให้ความสนใจเรื่องการเมืองภายในจนมารุ่นที่สองที่เริ่มจะให้ความสำคัญกับเรื่องนโยบายต่างประเทศ ในประเด็นดังกล่าว Peter Kolozı ได้เสนอให้เห็นความเชื่อมโยงของความสัมพันธ์ในเชิงพัฒนาการทางความคิดระหว่างกลุ่ม Neocon รุ่นแรกจนถึงรุ่นที่สาม โดยเสนอว่าจุดใหญ่ใจความสำคัญทางความคิดของกลุ่ม Neocon คือการเสนอว่าปัญหาสำคัญในสังคมอเมริกันนั้นคือวิกฤตของทุนนิยมที่ไร้ซึ่งศีลธรรม และเพื่อจะแก้ปัญหาดังกล่าวกลุ่ม Neocon จึงเสนอให้มีการรื้อฟื้น “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” (Protestant Ethics) และ “คุณค่าแบบฮีโร่” (Heroic Value) ที่จะ

สามารถช่วยหยุดยั้งวิกฤตที่เกิดขึ้นในสังคมอเมริกันนี้โดยผ่านการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบ “เศรษฐศาสตร์ด้านอุปทาน” (Supply-Side Economics) แนวคิดนี้สอดคล้องกับการส่งเสริมคุณค่า “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” และการส่งเสริมแนวคิดเรื่อง “รัฐสวัสดิการแบบอนุรักษ์นิยม” (Conservative Welfare State) เป็นรัฐสวัสดิการที่ต้องการมอบความช่วยเหลือที่จำเป็นสำหรับคนที่คู่ควรจะได้รับ ไม่ใช่สำหรับทุกคน แต่ก็ยังไม่พอที่จะขัดขวางวิกฤตของทุนนิยมที่เกิดขึ้นได้ กลุ่ม Neocon จึงเสนอว่าสหรัฐฯ ต้องส่งเสริมบทบาทการเป็นมหาอำนาจโลกของตนเองโดยการเผยแพร่ความเป็นอเมริกันไปทั่วโลกเพื่อให้เห็นถึงความเป็นผู้นำโลกที่จำเป็นของสหรัฐฯ ประชาชนอเมริกันจะตื่นตัวและรื้อฟื้นคุณค่าที่จะช่วยรักษาและป้องกันวิกฤตที่สหรัฐฯ กำลังเผชิญอยู่ได้ (Kolozi, 2013, pp. 45-59) ในแง่นี้จะเห็นได้ว่าการถกเถียงเกี่ยวกับความคิดของกลุ่ม Neocon นั้นมีความเชื่อมโยงกันระหว่างการเมืองภายใน ศีลธรรม ประวัติศาสตร์ และนโยบายต่างประเทศ ดังนั้นการจะเข้าใจความคิดเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของ Neocon จึงต้องทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ เหล่านี้ก่อน เพื่อที่จะเข้าใจที่มา เหตุผล และคำอธิบายเบื้องหลังที่นำไปสู่ข้อเสนอทางนโยบายต่างประเทศให้กับสหรัฐฯ ต่อไป

วิกฤตของทุนนิยมกับหายนะแห่งยุคสมัย

สำหรับ Neocon นั้น วิกฤตของทุนนิยมเกิดขึ้นในช่วงทศวรรษปี 1970 ในสหรัฐฯ โดยระบบทุนนิยมในช่วงเวลานั้นได้ทำให้เกิดวัฒนธรรมของระบบทุนนิยมลักษณะหนึ่งขึ้นมา และเป็นวัฒนธรรมที่ปราศจากซึ่งชุดคุณค่าและศีลธรรมบางประการทำให้ระบบทุนนิยมไม่สามารถป้องกันระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติได้ ทุนนิยมได้กัดกร่อนคุณธรรมของชนชั้นกรรมาชีพและ “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” ผู้คนต่างมุ่งหวังที่จะบริโภครายอย่างไร้ขอบเขต มุ่งมั่นที่จะหาเงินเพื่อนำมาใช้ตอบสนองความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ การสะสมทุนและความเท่าเทียมของมนุษย์เริ่มถูกละเลยและขยายกว้างขึ้น ทุนนิยมเข้าสู่วิกฤตของความชอบธรรมที่นำมาสู่การแบ่งแยกระหว่างวัฒนธรรมและศีลธรรมของ “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” หลักจริยธรรมนี้เป็นพื้นฐานให้กับคุณธรรมของชนชั้นกรรมาชีพที่เน้นให้คนนั้นมีความขยัน ซื่อสัตย์ มัธยัสถ์ อดทน ในแง่นี้ทุนนิยมในปัจจุบันจะนำสังคมไปสู่ความไม่เท่าเทียมที่มากขึ้น Neocon เสนอให้มีการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการรื้อฟื้นชุดคุณค่าเหล่านั้นให้มากำกับและควบคุมพฤติกรรมของระบบทุนนิยมไม่ให้กระทำการใดๆ ที่สุดโต่ง และไร้ขอบเขต ทุนนิยมที่ไร้ศีลธรรมจะนำพาสังคมไปสู่สภาวะ “สูญญานิยม” (Nihilism) สังคมที่ไร้ซึ่งอดีตและอนาคต หรือสังคมที่ว่างเปล่า และสภาวะ “สัมพัทธ์นิยมเชิงศีลธรรม” (Moral Relativism) สังคมที่ไม่มีชุดคุณค่าใดเป็นชุดคุณค่ากลางตัดสินดีชั่วได้ ทุกคนต่างสามารถดำเนินอย่างไรก็ได้ โดยไร้ซึ่งชุดคุณค่าใดในการกำกับพฤติกรรมของพวกเขา (Bell, 1976, pp. 28-29, 50; Kolozi, 2013, pp. 45-47, 49, 52) และนี่คือวิกฤตของทุนนิยมที่สังคมอเมริกัน ณ เวลานั้นกำลังเผชิญอยู่หากไม่มีมาตรการหรือวิธีการแก้ไขในท้ายที่สุดจะนำพาสังคมอเมริกันไปสู่หายนะ

ดังนั้นสำหรับกลุ่ม Neocon แล้ววิกฤตของทุนนิยมจึงเป็นเหตุแห่งหายนะภัยต่างๆ ที่กำลังสืบคลานเข้ามาในสังคมอเมริกัน และนี่เป็นจุดเริ่มต้นของการพยายามนำเสนอวิธีการ และเครื่องมือต่างๆ ของกลุ่ม

Neocon ที่จะกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นและในท้ายที่สุดกลายเป็นความชอบธรรมของวิธีการที่แก้ไขและนำพาสังคมให้รอดพ้นจากวิกฤตที่กำลังเผชิญอยู่ จุดเริ่มต้นดังกล่าวจึงเริ่มจากการปฏิรูประบบทุนนิยมจากภายใน และนี่คือจึงเป็นประเด็นต่อไปของส่วนนี้ นั่นคือเศรษฐศาสตร์แบบอุปทาน และรัฐสวัสดิการแบบอนุรักษ์นิยม

เศรษฐศาสตร์แบบอุปทาน และรัฐสวัสดิการแบบอนุรักษ์นิยม

แนวคิด “เศรษฐศาสตร์แบบอุปทาน” นั้นเสนอให้มีการลดภาษีบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลเพื่อเป็นสร้างการขยายตัวของการทำงานและผลกำไรของภาคธุรกิจต่างๆ ในท้ายที่สุดจะทำให้รัฐสามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น เพราะจะเป็นการขยายฐานภาษีให้กับรัฐ ในขณะที่เดียวกันรัฐก็ได้ใช้จ่ายงบประมาณที่ลดลง หลักเศรษฐศาสตร์ในลักษณะนี้จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถขยันทำงานเพื่อหาเงินและสร้างฐานะของตนได้อย่างมั่งคั่ง ยิ่งขยัน ยิ่งทำงาน ยิ่งมีเงิน ยิ่งมั่งคั่ง นอกจากนี้ระบบคิดแบบนี้ยังช่วยรื้อฟื้น “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” ให้กลับคืนมา Kristol เสนอว่าสำหรับกลุ่ม Neocon แล้วประเด็นทางเศรษฐกิจที่เป็นเป้าหมายหลักก็คือการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะช่วยสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น อีกทั้งให้ความชอบธรรมและความมั่นคงแก่ระบอบประชาธิปไตยด้วย (Kristol, 2011, pp. 190-191; Kolozi, 2013, pp. 52-54)

สำหรับกลุ่ม Neocon นั้นถือว่ารัฐสวัสดิการเกิดขึ้นจากความรู้สึกของความไม่มั่นคงจากความตกต่ำทางเศรษฐกิจอันเป็นผลพวงมาจากทุนนิยม รัฐจึงมีหน้าที่ปกป้องประชาชนของรัฐให้รอดพ้นจากความไม่มั่นคงนี้ แต่ไม่ใช่โดยการให้ทุกคนอย่างเท่าเทียมเหมือนกัน เพราะจะไม่เป็นการกระตุ้นให้คนกระตือรือร้นหรือขวนขวายที่จะทำงานด้วยตัวเอง มิฉะนั้นจะเป็นการใช้เงินไปอย่างเปล่าประโยชน์ ในแง่นี้รัฐสวัสดิการสำหรับ Neocon เป็นสิ่งจำเป็น แต่ต้องมีการคิดบนฐานของ “ความเห็นอกเห็นใจ” (Sympathy) ไม่ใช่ “ความเมตตา” (Compassion) นั่นคือให้สำหรับคนที่ต้องการที่จะทำงานด้วยตัวเอง และนี่คือรูปแบบรัฐสวัสดิการที่กลุ่ม Neocon เรียกว่า “รัฐสวัสดิการแบบอนุรักษ์นิยม” (Conservative Welfare State) Kristol เสนอต่อไปว่ากลุ่ม Neocon สนับสนุนบทบาทของรัฐที่เข้มแข็งเพราะเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการเป็นความต้องการที่มีมาตั้งแต่อดีต แต่บทบาทของรัฐที่กลุ่ม Neocon มุ่งวิพากษ์คือบทบาทของรัฐตามแนวของ Lyndon B. Johnson โดยเฉพาะนโยบาย “Great Society” ของเขา เพราะเป็นการใช้งบประมาณของรัฐอย่างไร้ทิศทางและไม่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ (Kristol, 2011, pp. 99-101, 148-150, 192; Kolozi, 2013, pp. 58-59)

ดังนั้นข้อเสนอของ Neocon เพื่อแก้วิกฤตของทุนนิยมคือการนำเสนอเศรษฐศาสตร์แบบอุปทานและรัฐสวัสดิการแบบอนุรักษ์นิยมที่จะช่วยมาแก้ปัญหาวิกฤตของทุนนิยมที่สังคมอเมริกันเผชิญอยู่ จะเห็นได้ว่าข้อเสนอในสองเรื่องนี้ นั่นถือเป็นการรื้อฟื้นชุดคุณค่าและศีลธรรมให้กับระบบทุนนิยมโดยเฉพาะในเรื่อง “จริยธรรมแบบโปรเตสแตนต์” และวัฒนธรรมอเมริกันดั้งเดิมที่ประกอบไปด้วยศาสนา ครอบครัว และชุมชน นี่จึงเป็นการแก้ปัญหาระบบทุนนิยมที่ไร้ศีลธรรม การกำกับวัฒนธรรมใหม่ที่เกิดจากระบบทุนนิยมด้วยชุดคุณค่าดั้งเดิมแบบอเมริกัน แต่กระนั้นกลุ่ม Neocon คิดว่าก็ยังไม่เพียงพอที่จะแก้ไขวิกฤตนี้ลงได้ และนั่นคือข้อเสนอต่อไป

มหาอำนาจโลกและนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ ที่ควรจะเป็น

เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตของทุนนิยมกลุ่ม Neocon เสนอให้ส่งเสริมบทบาทของสหรัฐฯ ให้เป็นมหาอำนาจโลกเพราะจะช่วยกระตุ้นให้คนอเมริกันกลับมาภาคภูมิใจในรากเหง้าดั้งเดิมของตน กลุ่ม Neocon คิดว่านี่คือวัฒนธรรมอเมริกันที่ยิ่งใหญ่ และช่วยค้ำจุนประเทศชาติให้อยู่ต่อไปได้ ข้อเสนอนี้เป็นกรเพิ่มเครื่องมือที่นอกเหนือไปจากเศรษฐศาสตร์แบบอุปทานและรัฐสวัสดิการแบบอนุรักษนิยม Kristol จึงเสนอว่านโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ นั้นสหรัฐฯ จะต้องมียุทธศาสตร์สำคัญในฐานะมหาอำนาจของโลกเพื่อความอยู่รอด การใช้แนวคิดแบบ “โดดเดี่ยวตัวเอง” (Isolationism) ไม่ได้ทำให้สหรัฐฯ สามารถอยู่รอดต่อไปได้เพราะแม้จะถอนตัวออกมาจากการเมืองโลกแต่ผลกระทบที่เกิดจากการเมืองโลกสหรัฐฯ ก็ยังจะได้รับผลเช่นกัน (Kristol, 1995, pp. 90-91; 2011, pp. 148-150; Kolozsi, 2013, pp. 59-63)

สำหรับความคิดของ Neocon รุ่นที่สองและสามในเรื่องนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ นั้นได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า “อันตรายในปัจจุบัน” (The Present Danger) โดยเสนอว่าภัยคุกคามในปัจจุบันภายหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลงนั้นไม่ใช่แค่เรื่องสหภาพโซเวียตอีกต่อไป ภัยคุกคาม ณ ช่วงเวลานี้จึงมีมากกว่าภัยคุกคามในรูปแบบของรัฐ หรือเป็นภัยคุกคามที่ชัดเจนและที่ระบุได้ง่ายอีกต่อไป เช่น ผู้ก่อการร้าย รัฐอัมพาล กลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มอัตลักษณ์ ดังนั้นสหรัฐฯ จะต้องดำรงสถานะของมหาอำนาจของการเมืองโลกเพื่อโต้กลับภัยคุกคามต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้น และอาจจะลุกลามมากกระทบถึงผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ด้วยการสนับสนุนระบอบประชาธิปไตย และการคงรักษาสันติภาพโลกไว้ (Kagan & Kristol, 2000, pp. 58, 62-67) สหรัฐฯ จึงต้องสร้างสิ่งที่เรียกว่า “Pax Americana” ขึ้นมาโดยต้องใช้แนวทางแบบ “Unilateralism” ที่จะช่วยให้สหรัฐฯ บรรลุเป้าหมายในการสร้าง “Pax Americana” โดยมีสหรัฐฯ เป็นผู้ผู้นำได้ นอกจากนี้สหรัฐฯ จะต้องดำเนินนโยบายการเผยแพร่ประชาธิปไตยที่ “ดี” อันเป็นประชาธิปไตยแบบอเมริกันไปที่อื่นๆ นโยบายนี้ไม่ใช่ในนโยบายในเชิงปฏิบัติเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางที่แฝงไปด้วยคุณค่าเชิงศีลธรรมด้วย (Krauthammer, 2004, 23-24, 33; Wolfowitz, 2000, pp. 316-319, 333-336)

ประวัติศาสตร์กับการสืบทอดความต่อเนื่อง และความชอบธรรม

ในแง่นี้เพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามวิถีทางต่างๆ ตามที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ให้นั้นกลุ่ม Neocon ในแต่ละรุ่นโดยเฉพาะรุ่นที่สามได้หยิบยืม “ประวัติศาสตร์” (History) เพื่อนำมาใช้ในการสร้างความชอบธรรมให้กับโครงการทางการเมืองดังกล่าวของกลุ่ม Neocon “ประวัติศาสตร์” จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญอีกชิ้นหนึ่งที่ Neocon ใช้ในการสร้างความชอบธรรมในการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่างๆ ของสหรัฐฯ ต่อการดำเนินการต่างๆ ทั้งในเรื่องความสมเหตุสมผลในการบุกอัฟกานิสถาน และอิรัก การเผยแพร่ประชาธิปไตยและยุทธศาสตร์แบบ “สงครามที่ชิงโจมตีก่อน” (Preemptive War) สำหรับการใช้นโยบายต่างประเทศของ Neocon คือการพยายามเชื่อมโยงความเหมาะสมและเหมาะสมของการตัดสินใจดำเนินนโยบายต่างประเทศของ Bush เพื่อสร้างความชอบธรรมต่อแนวทางและเป็นการยืนยันว่าสิ่งที่ดำเนินการไปนั้นถูกต้องแล้วโดยการ

เทียบเคียงกับประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ของคณะผู้ก่อตั้งประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ Neocon ยังใช้ประวัติศาสตร์สงครามเย็นในด้านที่ต้องการอธิบายถึงชัยชนะที่ต่อเนื่องจากสงครามเย็นเป็นลักษณะที่เทียบเคียงกันได้ระหว่างโลกเสรีกับคอมมิวนิสต์ ในปัจจุบันนั้นก็ยังคงเป็นการต่อสู้ระหว่างโลกเสรีแต่ครั้งนี้ศัตรูได้เปลี่ยนไปจากคอมมิวนิสต์เป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายแทนนี้คือแนวทางที่สหรัฐฯ ในปัจจุบันควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ความผิดพลาดในการดำเนินการมิให้เห็นแล้วในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา เช่นเดียวกับการดำเนินการที่ชาญฉลาดและนำไปสู่ความสำเร็จก็มีเช่นเดียวกัน ในแง่ “ภัยอันตรายในปัจจุบัน” (Present Danger) นั้นจึงเป็นสิ่งที่มีการชี้หนทางเอาไว้แล้วในประวัติศาสตร์สงครามเย็นที่ผ่านมา สหรัฐฯ เพียงแค่นำบทเรียนดังกล่าวนั้นมาประเมินเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อไป และนั่นจึงสมเหตุสมผลแล้วที่สหรัฐฯ จะมองอิรักที่เป็น “ทรราชย์” คือภัยคุกคามที่สำคัญต่อระบอบประชาธิปไตยและเสรีภาพของประเทศต่างๆ ทั่วโลก การบุกอิรักจึงเป็นภารกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และสมควรที่จะทำ (Fettweis, 2009, pp. 507-510; Noon, 2007, pp. 76-77, 83-84)

บทสรุป: “Democratic Realism” และนโยบายต่างประเทศแบบ Neocon

จะเห็นได้ว่าแนวคิดของกลุ่ม Neocon เป็นความสัมพันธ์กันระหว่างการเมืองภายใน ศีลธรรม ประวัติศาสตร์ และนโยบายต่างประเทศ ทั้งสี่เรื่องต่างเป็นประเด็นที่ช่วยเสริมคำอธิบาย เหตุผล และตรรกะเบื้องหลังข้อเสนอเชิงนโยบายของสหรัฐฯ โดยเฉพาะนโยบายต่างประเทศในสมัยของ Bush ช่วงปี 2001-2008 เมื่อนำความคิดทั้งหมดที่ได้วิเคราะห์และพิจารณาทั้งหมดตลอดบทความพอจะสรุปแก่นของความคิดเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของ Neocon ที่สำคัญได้ 2 เรื่องด้วยกัน คือ

1) “ศีลธรรม/ประชาธิปไตย/สันติภาพ” สำหรับประเด็นนี้ศีลธรรม ประชาธิปไตย และสันติภาพเป็นเรื่องที่ไปด้วยกัน นั่นคือ Neocon กำหนดว่าสิ่งสำคัญที่สหรัฐฯ ควรจะทำก็คือการเผยแพร่ประชาธิปไตย เพราะสหรัฐฯ เป็นตัวแทนแห่งศีลธรรมที่มีเป้าหมายเชิงศีลธรรมต่อสันติภาพของโลกใบนี้ สหรัฐฯ และระเบียบโลกจะดำรงอยู่ได้ก็ด้วยโลกที่เป็นประชาธิปไตยและมีสหรัฐฯ เป็นมหาอำนาจหนึ่งเดียวของโลก เพราะผลประโยชน์ของสหรัฐฯ นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งนี้ และประชาชนทั่วโลกจะได้รับประโยชน์จากประชาธิปไตยอเมริกันนี้ ดังนั้นการใช้กองทัพเพื่อดำเนินนโยบายดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ สหรัฐฯ ต้องพร้อมที่จะใช้กองทัพเข้าประหัตประหารฟาดฟันและก่อสงครามกับศัตรูหรือปีศาจที่จะมาทำลายโลกเสรี ประชาธิปไตยให้ศูนย์สิ้นไป และคำอธิบายนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจบุกอิรักและอัฟกานิสถานหลังเหตุการณ์ 9/11 สหรัฐฯ จึงมีหน้าที่ส่งออกประชาธิปไตย (Exporting Democracy) เพื่อกำจัดเนื้อร้ายของระบอบเผด็จการ โดยเฉพาะการดำรงอยู่ของทรราชย์และเนื้อร้ายของปีศาจอย่างซัดดัม ฮุสเซน (Saddam Hussein) และยิ่งอาจเป็นผู้สนับสนุนกลุ่มผู้ก่อการร้ายต่างๆ ในตะวันออกกลางด้วย (Fukuyama, 2004, p. 57; Guelke, 2005, p. 108; High, 2009, p. 486; Krauthammer, 2004, p. 33; Vaïsse, 2010a; 2010b, p. 6) สำหรับประเด็นนี้คือการสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดระหว่างการเมืองภายใน ศีลธรรม และ

ประวัติศาสตร์ ประเด็นของศีลธรรม ประชาธิปไตย และสันติภาพ เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวเนื่องกันในมุมมองของ Neocon ตามที่ได้อธิบายไปแล้ว และก็เป็นประเด็นที่นำมาใช้ภายใต้มิติของการเมืองภายใน ศีลธรรม และประวัติศาสตร์ที่พยายามอธิบายว่าทำไม “ศีลธรรม/ประชาธิปไตย/สันติภาพ” จึงเป็นเสมือนเรื่องเดียวกัน และเป็นเรื่องไปด้วยกันได้ การเมืองภายใน ศีลธรรม และประวัติศาสตร์จึงเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังข้อเสนอทางความคิดในประเด็นนี้ของกลุ่ม Neocon

2) แนวคิดที่สำคัญอย่างที่สองคือแนวทางแบบ “Unilateralism” นั่นคือการพยายามสร้างความ เป็นมาอำนาจโลกหนึ่งเดียวให้กับสหรัฐฯ ด้วยวิธีการทั้งทางทหาร และทางการทูตในเรื่องการเผยแพร่ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และตลาดเสรี ความเป็นมหาอำนาจโลกของสหรัฐฯ หรือการเป็น “Pax Americana” ถือเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญที่สุด และการจะบรรลุผลประโยชน์แห่งชาติดังกล่าวให้ได้ สหรัฐฯ จะต้องเป็น “Pax Democratica” นั่นคือการเผยแพร่ชุดคุณค่าแบบอเมริกันอย่างประชาธิปไตยไปที่ ต่างๆ ทั่วโลก สหรัฐฯ จึงสามารถดำเนินการเพียงผู้เดียวในฐานะมหาอำนาจหนึ่งเดียวของโลกไม่ว่าจะเป็นการ ใช้กองทัพ หรือการส่งเสริมทางการทูตก็ตาม แนวคิดนี้ได้ถูกมาใช้จริงจังกจากผลของเหตุการณ์ 9/11 ทำให้ Bush ได้นำแนวคิดของ Neocon โดยเฉพาะในเรื่อง “Unilateralism” เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของแผนใน เอกสาร NSS, 2002 นอกจากนี้ Neocon ยังยึดถือแนวทางแบบการแทรกแซงโดย “การโจมตีก่อน” (Preemptive Action) เพราะมีความจำเป็นเพื่อชัยชนะของสหรัฐฯ ดังนั้นการเผยแพร่ประชาธิปไตยจึงเป็น เรื่องของผลประโยชน์แห่งชาติ แต่เรื่ององค์การระหว่างประเทศนั้น กลุ่ม Neocon ไม่ได้ไม่เห็นด้วยกับเรื่อง ดังกล่าวอย่างสิ้นเชิงนัก เพราะยังเห็นว่าองค์การระหว่างประเทศเป็นวิธีที่จะระดมความร่วมมือจากประเทศ พันธมิตรเพื่อทำภารกิจของสหรัฐฯ ได้ การสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาค และความร่วมมือกับองค์การ ระหว่างประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ Neocon ไม่ได้ละเลยแต่อย่างใด (Boot, 2004, pp. 49-50) ในแง่นี้แล้ว “Unilateralism” จึงเป็นตัวแทนของข้อเสนอเชิงนโยบายต่างประเทศของกลุ่ม Neocon แต่ “Unilateralism” นี้เป็น “Unilateralism” ที่ประกอบไปด้วยศีลธรรม ประชาธิปไตย และสันติภาพ และนั่น คือความสัมพันธ์ทางความคิดระหว่างการเมืองภายใน ศีลธรรม ประวัติศาสตร์ และนโยบายต่างประเทศที่ได้ ก่อร่างและพัฒนาความคิด คำอธิบาย และข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับกลุ่ม Neocon

ในแง่นี้จะเห็นได้ว่าการสรุปแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของ Neocon นั้นข้อเสนอของ Krauthammer ที่เสนอว่าความคิดในลักษณะนี้ของ Neocon นั้น อาจเรียกได้ว่าเป็น “Democratic Realism” นั่นคือเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับประชาธิปไตย และต้องเผยแพร่ประชาธิปไตยอย่างมี ยุทธศาสตร์และคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติของตน ไม่ใช่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปทุกๆ ที่มีเพียงบางที่เท่านั้น ที่มีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศที่อาจจะเป็นภัยคุกคามต่อโลกเสรี เหมือนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 อย่างเยอรมนีและญี่ปุ่น หรือสงครามเย็นอย่างสหภาพโซเวียตในปัจจุบัน ได้แก่ อิรักในฐานะตัวแทนของกลุ่ม ทรราชย์อาหรับอิสลาม (Arab-Islamic Tyranny) อิหร่านในฐานะตัวแทนของลัทธิทางศาสนาสุดโต่ง (Religious Radicalism) แต่ไม่ใช่กับเกาหลีเหนือเพราะไม่ได้มีท่าทีที่จะเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ไปประเทศ

อื่น หรือคุกคามโลกเสรีอย่างน่าหวาดหวั่น (Krauthammer, 2004a, pp. 13-16; 2004b, pp. 16-20) ดังนั้น คำอธิบายนี้ของ Krauthammer นี้สามารถสรุปรวบยอดความคิดที่สำคัญของ Neocon ทั้ง 2 เรื่องที่กล่าวมาข้างต้นได้อย่างครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2526). รัฐศาสตร์ทวนกระแส. *รัฐศาสตร์สาร*, 9(1), 1-50.
- พอล โบเยอร์. (2561). *ประวัติศาสตร์อเมริกา: ความรู้ฉบับพกพา*, ชเนศ อภรณ์สุวรรณ และ อาวุธ ชีระเอก (ผู้แปล). กรุงเทพฯ: bookscape.
- Bell, Daniel. (1976). *The Cultural Contradictions of Capitalism*. New York: Basic Books.
- Boot, Max. (2004). Myths about Neoconservatism. In Irwin Stelzer (ed.) *The Neocon Reader*, (43-52). New York: Grove Press.
- Drolet, Jean-François. (2013). *American Neoconservatism: The Politics and Culture of a Reactionary Idealism*. New York: Oxford University Press.
- Ehrman, John. (1995). *The Rise of Neoconservatism: Intellectuals and Foreign Affairs 1945-1994*. New Heaven: Yale University Press.
- Fukuyama, Francis. (2004). The Neoconservative Moment. *The National Interest*, 76, 57-68.
- Fettweis, Christopher J. (2009). Dangerous Revisionism: On the Founders, ‘Neocons’ and the Importance of History. *Orbis*, 53(3), 507-523.
- Guelke, John. (2005). The Political Morality of the Neo-conservatives: An Analysis. *International Politics*, 42(1), 97-115.
- High, Brandon. (2009). The Recent Historiography of American Neoconservatism. *The Historical Journal*, 52(2), 475-491.
- Kagan, Robert. & Kristol, William. (1996). Toward a Neo-Reaganite Foreign Policy. *Foreign Affairs*, 75(4), 18-32.
- _____. (2000). The Present Danger. *The National Interest*, 59, 57-69.
- Khong, Yuen Foong. (2012). Neoconservatism and the domestic sources of American foreign policy: the role of ideas in Operation Iraqi Freedom. In Steve Smith, Amelia Hadfield and Tim Dunne. (eds.). *Foreign policy: theories, actors, cases*, (308-326). Oxford: Oxford University Press.
- Kolozi, Peter. (2013). The Neoconservative Critiques of and Reconciliation with Capitalism. *New Political Science*, 35(1), 44-64.

- Krauthammer, Charles. (1991). The Unipolar Moment. *Foreign Affairs*, 70(1), 23-33.
- _____. (2004). *Democratic Realism: An American Foreign Policy for a Unipolar World*, The 2004 Irving Kristol Lecture. Washington: The American Enterprise Institute.
- Kristol, Irving. (1983). *Reflections of a neoconservative: looking back, looking ahead*. New York: Basic Books.
- _____. (1995). *Neoconservatism: The Autobiography of an Idea, selected essays, 1942-1995*. New York: The Free Press.
- _____. (2011). *The neoconservative persuasion: selected essays, 1942-2009*. Gertrude Himmelfarb (ed.). New York: Basic Books.
- Stelzer, Irwin. (2004). Neoconservatives and their Critics: An Introduction. In Irwin Stelzer (ed.) *The Neocon Reader*, (3-28). New York: Grove Press.
- Vaisse, Justin. (2010). *Neoconservatism: The Biography of a Movement*. Arthur Goldhammer (Trans.). Massachusetts: Belknap Press of Harvard University Press.
- Wolfowitz, Paul. (2000). Statesmanship in the New Century. In Robert Kagan & William Kristol (eds.) *Present Dangers: Crisis and Opportunity in Americans Foreign and Defense Policy*, (307-336). San Francisco: Encounter Books.